

РЕЦЕНЗИЯ

от

доц. д-р Регина Ванчова Далкалъчева

член на научно жури по процедура за заемане на академична длъжност

„доцент“ в Област на висше образование 8. Изкуство

Професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Графика и

технологии, Графичен дизайн),

за нуждите на катедра „Визуални изкуства“,

Факултет по науки за образованието и изкуствата

СУ „Св. Климент Охридски“.

Конкурсът е обявен в Държавен вестник бр. 52 / 02.07.2019 г.

Процедурата на конкурса съответства напълно на изискванията на държавните и университетските нормативни документи относно заемането на академични длъжности.

На първото заседание на журито са спазени нормативните предписания за присъствено и неприсъствено участие в заседанието и са избрани рецензенти, както и членове на журито, които да изготвят становища.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Графика и технологии, Графичен дизайн), Област на висше образование 8. Изкуство участва един кандидат – гл. ас. д-р Снежина Колева Бисерова.

1. Данни за кандидата

През 1998 г. С. Бисерова придобива диплома за магистърска степен, специалност „Графика“ във ВИИИ „Николай Павлович“ (понастоящем НХА).

1989 г. – диплома за педагогическа правоспособност (Педагогика, Методика на изобразителното изкуство и Педагогическа практика) – ВИИИ „Николай Павлович“ (понастоящем НХА).

През 2007 г. успешно защитава дисертация на тема „Силиграфията – безводен метод за повърхнен печат“ и придобива о.н.с. „Доктор“ в НХА. От 2008 г. до днес активно работи за развитието, утвърждаването и популяризирането на силиграфията

като нова нетоксична техника в България и извън нея (Полша, Холандия). Реализира публикации, лекции, доклади и уоркшопи по темата.

От 1990 до 2019 г. участва във впечатляващ брой престижни международни изложби, предимно периодично провеждани форуми в областта на изящната класическа и дигитална графика, екслибриса, всяка от които е подробно описана в предоставената от кандидатката документация за участие в конкурса.

Взема участие в голям брой национални и групови изложби и реализира изцяло самостоятелни изложби, най-мащабните и забележителни от които са: „Градски стени / URBAN WALLS – графика и арт книга“, 2019 г. в галерия „Сан Стефано“, Сан Стефано Плаза, София; „NATURA SACRA“, 2017 г. в галерия „АЛМА МАТЕР“, София.

Носител е на голям брой национални и международни награди за кавалетна графика, малки графични форми и екслибрис, най-престижната от които е голямата награда в раздел „Графика“ в Националния конкурс на Алианц България – 2018 г.

2. Обща оценка на хабилитационния труд на кандидата и на приносите в него

В настоящия конкурс Снежина Бисерова се представя с хабилитационния труд „Трансформации (между метафората и абстракцията)“. Включените в него голям брой графични творби, дизайнерски проекти и придружаващи текстове, коментиращи тяхната концептуална обосновка и технологичен характер, са структурирани в два основни раздела: „Графика и технологии“ и „Графичен дизайн“, които напълно и коректно съответстват и покриват тематичната определеност на конкурса. Третият раздел съдържа допълнителни творби и допълва образа на кандидатката с технологичните и изобразителни умения в областта на малоформатната графика и екслибриса.

Сериите графики в първия раздел произтичат от водещия интерес на художничката към изящната графика и обособяват три отделни подраздела, които ясно дефинират зони в развитието на съвременното графично изкуство с оглед присъствието в него на традиционни и навлизането на дигитални технологии. В своята цялост тази първа основна част на хабилитационния труд детерминира обширна и разнообразна територия на висок професионализъм и същевременно творческо приложение на множество графично-технологични подходи.

Обособените като първи подраздел графични листове (от сериите: „Еко-фрагменти“, „Портрети на дървета“, „Натюрморт“, „Сенки“) привеждат безспорни доказателства, че кандидатката владее и реализира художествени постижения при използването на традиционните класически графични техники – предимно дълбокопечатните, като офорт, акватинта, мецотинто, суха игла и комбинации между тях. Нейните задълбочени познания и многопосочни умения разполагат работата с утвърдените печатни технологии в режим на експеримент, който позволява тяхното творческо развиване и надграждане с нови открития за алтернативното им съчетаване и приложение, каквито са привнесените от С. Бисерова иновационни методи на тонер трансфер, трансферна акватинта, тонер инталио и силиграфия, разширяващи изобразителните възможности на традиционната акватинта. Безспорно технологично откритие на художничката е използването на химическите и механични качества на копирния тонер като трансфериращ посредник, който позволява прехвърлянето на рисунъчни следи и изобразителни характеристики от всякакво естество върху матрицата за дълбок печат.

Особено значим приносен характер притежават сериите графики включени във втория подраздел, които представляват художествени произведения със статут на графични оригинали, проектирани и реализирани изцяло чрез компонентите и възможностите на дигиталните технологии и печат (графичните серии: „Сенки“, „Natura Sacra“, „Urban Walls / Градски стени“). Крайно динамичното развитие на дигиталните визуални средства и установяването им като преобладаваща репродукционна техника отправят силна провокация към утвърденото технологично статукво в изящната графика, като същевременно предоставят алтернативни възможности за нейното естествено съвременно развитие и преутвърждаване като актуален художествен жанр. Работейки от години активно и експериментирайки в тази безспорно нова територия на изобразителното изкуство, С. Бисерова развива и успешно провежда уникален авторски подход при работата с дигиталния софтуер и извежда разпознаваем собствен почерк на прилагането му в територията на графичното изкуство. Тя употребява специфичните възможности на компютърните графични програми като сложен композиционен и рисуващ инструмент и го използва с такава творческа свобода и изобразителна виртуозност, които генерират изцяло естетическа и художествена реалност, без каквато и да било следа от възможна механичност на изображението, създадено с дигитални средства. Задълбоченото и всестранно познаване

и владеене на приложния софтуер в съчетание с артистичните композиционни и изобразителни умения на кандидатката пораждаат графични творби със силно емоционално и духовно въздействие. Именно в тази максимална одухотвореност на генерираната по дигитален път образност се състои значимият технологичен и художествен принос на С. Бисерова в областта на съвременната дигитална графика, който по своя характер представлява високо естетическо и изцяло авторско постижение.

Включената в третия подраздел серия графика „Въображаеми пейзажи“ е пример и предоставя приноси доказателства за създадени и успешно прилагани персонализирани методи в хибридните графични технологии, представляващи комбинация от дигитални средства за печат и класически такива. В тези случаи дигиталните техники надграждат или посредничат на различни етапи от проектирането и подготовката на графичната матрица, която бива обработена и отпечатана по традиционен начин, като дълбок или повърхнен печат. Уникални авторски практики на кандидатката представляват комбинирането и надпечатването на трансферирани дигитално генерирани хартиени матрици с печатни матрици, изпълнени в класически графични техники, като висок печат, суха игла, офорт, трансферирана акватинта, силиграфия, преге и пр.

От съществено значение е да бъде отбелязано, че в контекста на професионалното владеене и многовариантно прилагане на графичните технологии С. Бисерова е изградила и до голяма степен утвърдила в художествената и обществена среда своя собствена пластическа платформа, която основателно би могло да бъде припозната като личен стил на художничката. Предпочитаните от нея природни мотиви се отдалечават драстично от натурния първообраз, като чрез средствата на дигиталния софтуер, графичното и технологично надграждане достигат до степен на почти абстрактна образност. В нея изцяло лишени от буквална сюжетност графични фактури и пространствени пластове биват емоционално уплътнени и компресирани като смисъл, което поражда наличието на поливалентни метафорични пулсации у иначе пределно изчистените картинни изображения. Макар в концептуален план да заявява привличане към амортизирания в голяма степен тематичен регистър на претенциозно мащабни теми като „проявления на вечността“, „материя и дух“, „единство и противопоставяне на елементите на сътворението“ и др., кандидатката успешно избягва традиционния капан на често използваната в графиката клиширана, изкуствено

привнесена символика и метафоричност, като успява чрез графичните си творби да ретранслира разпознаваемо собствени и категорично не имитативни идеи и авторски послания.

* * *

Вторият основен раздел на хабилитационния труд съдържа като подраздели рекламно-информационни продукти от областта на графичния дизайн и типографски и дизайнерски решения, осъществени в библиофилски издания.

Представените серии от плакати, покани и етикети за художествени изложби в достатъчна степен изграждат визуалната идентичност на събитието, която същевременно изпълнява коректно и функцията на информационен носител за него. С. Бисерова използва с вещина и усет за естетическа цялост елементите на информационната графика, като при реализиране на водещата художествена концепция съпоставя, смесва типография и изображения, разграничава, степенува, активира динамични акценти в различните по характер текстови и визуални нива. Обединените в пакет обекти на графичния дизайн притежават от една страна разпознаваемо общо стилистично единство, но същевременно съдържат видима амплитуда на различност, умело осъществена от художничката чрез отклонения във формата, композиционните, типографски и изобразителни решения (най-вече визуалната идентичност на проекта „Графични трансформации“ и тази на изложбата „Urban Walls“).

Терминологичната и теоретична коректност изисква да бъде направено уточнението, че включените в хабилитационния труд художествени книги трябва да бъдат определени според техния генезис и концептуален характер като библиофилски издания, а не като арт книги, тъй като представляват визуална интерпретация на съществуващ литературен текст, до чиято образност остават твърде близко, и не преминават в изцяло свободната територия на арт книгите, които като наративна и визуално изобразителна форма произтичат единствено и изцяло от генеративна идея на художника. Изключение в този смисъл е „Urban Walls / Градски стени“, която съдържа авторски текстове на самата С. Бисерова. Именно в нея нестандартната пространствена форма на графичния лист, оформящ чрез определено разрязване и сгъване алтернативно на кодекса четивно пространство, в съчетание с лишения от твърде висок ангажимент словесен наратив – изграждат в най-голяма степен художествено и естетическо единство между типография и картинно изображение. В този случай

типографията е активирана като изобразителна материя, която участва в композиционната динамика и ритъм на книжното пространство.

Представените от кандидатката библиофилски издания представляват брилянтни примери за използването на графичните печатни техники (класически и алтернативни) като репродукционна технология при осъществяването на лимитиран (ограничен) авторски тираж, в рамките на който всеки един екземпляр притежава статут на оригинал. В този смисъл, макар и разположени в раздела „Графичен дизайн“, библиофилските издания добавят съществени доказателства с приносен характер и към първия раздел от труда „Графика и технологии“.

3. Оценка на педагогическата и учебна дейност на кандидатката и приносите ѝ в създаване на учебна документация

Кандидатката има забележително дългогодишна и успешна практика като преподавател в областта на изобразителното изкуство и по-специално изящната графиката и графичните технологии:

- от 1991 г. до 2017 г. е преподавател по рисуване и графика в Националното училище за изящни изкуства „Илия Петров“, София;
- от 2006 г. и понастоящем е хоноруван преподавател по графика в НХА, специалност „Книга, илюстрация, печатна графика“;
- от 2006 г. до 2017 г. е хоноруван преподавател по графика и технология в СУ „Св. Климент Охридски“, ФНПП, специалност „Изобразително изкуство“, София;
- от 2017 г. е главен асистент, по „Графика и технологии“ в СУ „Св. Климент Охридски“, ФНОИ, катедра „Визуални изкуства“, София.

Като титуляр в специалностите „Изобразително изкуство“ и „Графичен дизайн“ от 2017 г. С. Бисерова създава нови учебни програми и актуализира съществуващи такива по различни задължителни и избираеми дисциплини в учебните планове за о.к.с. „Бакалавър“ и „Магистър“: „Графика и технологии – I, II, III, IV част“; „Силиграфия“; „Художествена специализация графика – I, II, III част“; „Графични техники“ и „Графична рисунка“ в магистърска програма „Графичен дизайн“; „Компютърна графика с Photoshop“; „Дигитални графични техники“ и др.

Инициатор, куратор и ръководител е на два успешно осъществени международни проекта за научно-изследователска и художествено-творческа дейност,

реализирани чрез ФНИ на СУ в периода 2017 – 2019 г., в които участват преподаватели и докторанти от катедра „Визуални изкуства“ и студенти от специалностите „Изобразително изкуство“ и „Графичен дизайн“. Колекцията от графични творби, селектирана в рамките на международния проект „Графични трансформации“ е показана в поредица мащабни изложби в България и Полша.

Държа да споделя изключително положителната си оценка за преподавателската ѝ дейност в ателието на специалност „Книга, илюстрация, печатна графика“ в НХА, като отбележа, че за С. Бисерова работата със студентите не е професионален ангажимент, а мисия.

4. Заключение

Въз основа на всичко казано по-горе считам, че реабилитационният труд, с който Снежина Бисерова се явява в настоящия конкурс като цяло има приносен характер. В представената документация кандидатката аналитично и подкрепено с визуални доказателства формулира приносни моменти в него, повечето от които намирам за обективни и се присъединявам към тях. Ще подчертая онези, които считам за особено значими:

- развива и прилага уникален персонален подход при използването на дигиталния софтуер в областта на изящната графика. Разширява и обогатява диапазона на графичен изказ чрез интегриране на дигиталните технологии в съвременното графично изкуство;

- развива и прилага иновационни техники и методи за интегриране на приложен дигитален софтуер на различни етапи от проектирането и осъществяването на класическите графични техники;

- създава персонализиран метод за цифрово проектиране на графични работи с хибриден характер;

- реализира високо естетически художествени постижения в областта на изящната графика, които са резултат на наличието на собствена художествено пластическа система и личен стил на художничката;

- успешно прилага определени класически и алтернативни съвременни графични техники като репродукционни печатни технологии при осъществяване на лимитиран авторски тираж на библиофилски издания и арт книга;

– има педагогически приноси в областта на преподаване на класическите и на алтернативни съвременни дигитални графични техники.

В резултат на всичко това, убедено предлагам на уважаемото научно жури да избере Снежина Колева Бисерова на академичната длъжност „доцент“ в Област на висше образование 8. Изкуство, Професионално направление 8. 2. Изобразително изкуство (Графика и технологии, Графичен дизайн) за нуждите на Катедра „Визуални изкуства“, Факултет по науки за образованието и изкуствата, СУ „Св. Климент Охридски“.

Доц. д-р Регина Далкалъчева

02. 11. 2019 г.

София

REVIEW

by Assoc.Prof. Regina Vanchova Dalkalacheva, Phd,
member of the Scientific Jury on the procedure for occupation of the academic position
Associate Professor,
Higher Education Field 8. Art,
Professional Area 8.2. Fine Arts, (Graphics and Technologies, Graphic Design)
for the needs of the Visual Arts Department,
Faculty of Educational Studies and the Arts
Sofia University "St. Kliment Ohridski"

The competition was announced in the State Gazette no. 52 / 02. 07. 2019

The procedure of the competition so far fully complies with the requirements of the state and the university normative documents regarding the occupation of academic positions.

At the first jury meeting, the statutory requirements for attendance and non-attendance were observed and reviewers were selected as well as jury members to prepare letters of opinion.

In the competition for occupation of the academic position Associate Professor in Professional Area 8.2. Fine Arts (Graphics and Technologies, Graphic Design), Higher Education Field 8. Art, participates one candidate – Senior Assistant Professor Snezhina Koleva Biserova, PhD.

1. Applicant details

In 1998 S. Biserova obtained a Master's Degree in Graphics from the "Nikolay Pavlovich" University of Visual Arts (now the National Academy of Arts).

1989 - She obtained a diploma of pedagogical competence (Pedagogy, Methods of Fine Arts and Pedagogical Practice) from the "Nikolay Pavlovich" University of Visual Arts (now the National Academy of Arts).

In 2007 she successfully defended his dissertation on "Siligraphy – a Waterless Surface Printing Method" and acquired a Ph.D. "Doctor" at the National Academy of Arts. Since 2008 she has been actively working on the development, validation and promotion of

siligraphy as a new non-toxic technique in Bulgaria and abroad (Poland, the Netherlands). She has realized publications, lectures, reports and workshops on the topic.

From 1990 to 2019, she participated in an impressive number of prestigious international exhibitions, mostly periodically held forums in the field of classical and digital printmaking and the bookplate, each of which is described in detail in the competition documentation submitted by the applicant.

She has participated in a large number of national and group exhibitions and has realized solo exhibitions, the largest and most notable of which are: 'URBAN WALLS – Graphics and Artist`s Book', 2019 at the "San Stefano" Gallery, "San Stefano" Plaza, Sofia; "NATURA SACRA", 2017 at "ALMA MATER" Gallery, Sofia.

She has won numerous national and international awards for graphics, small graphic forms and bookplate, the most prestigious of which is the grand prize in the Graphics section of the Allianz Bulgaria National Competition – 2018.

2. Overall assessment of the applicant's habilitation work and contributions

In this competition, Snezhina Biserova presents herself with the habilitation work "Transformations (between metaphor and abstraction)". The large number of graphic works, design projects and accompanying texts that comment on their conceptual background and technological character are structured in two main sections: "Graphics and Technologies" and "Graphic Design", which completely and correctly correspond and cover the thematic definiteness of competition. The third section contains additional works and complements the candidate's image with her technological and visual skills in the field of small format graphics /mini-print/ and bookplate.

The series of graphics in the first section derive from the artist's leading interest in fine graphics and distinguish three separate subdivisions that clearly define areas in the development of contemporary graphic art with a view to its presence in traditional and the advent of digital technologies. In its entirety, this first major part of the habilitation work determines the vast and varied territory of high professionalism and, at the same time, the creative application of numerous graphic and technological approaches.

The graphic sheets included in the first subsections (from the series "Eco-fragments", "Portraits of trees", "Still-life", "Shadows") provide indisputable evidence that the candidate

possesses and realizes artistic achievements in the use of traditional classical graphic techniques – mainly intaglio, such as etching, aquatint, mezzotint, dry point and various combinations between them. Her in-depth knowledge and multidirectional skills enable the use of established printing technologies in an experimental mode, which allows their creative development and upgrading with new inventions for their alternative combination and application, such as S. Biserova's innovative methods of toner transfer, transfer aquatint, toner- intaglio and siligraphy, enhancing the visual capabilities of traditional aquatint. The undisputed technological discovery of the artist is the use of the chemical and mechanical properties of dry laser copier toner as a transfer agent, which allows the transfer of drawing traces and visual characteristics of any kind on the intaglio matrix.

Of particular noteworthy character are the graphic series included in the second subsection, which are works of art with the status of original prints, designed and realized entirely through the components and capabilities of digital technologies and printing processes (graphic series: "Shadows", "Natura Sacra", "Urban" Walls. The extremely dynamic development of digital visual aids and their establishment as the predominant reproductive technique provides a strong provocation to the established technological status quo in the original printmaking field, while providing alternative opportunities for its natural contemporary development and re-affirmation as an actual artistic genre. Working for years actively and experimenting in this undoubtedly new territory of fine arts, S. Biserova develops and successfully pursues a unique authorial approach in working with digital software and brings out a recognizable own method of its application in the territory of graphic arts. A thorough and comprehensive knowledge and command of the application software combined with the candidate's artistic compositional and visual skills give rise to graphic works with a strong emotional and spiritual impact. The significant technological and artistic contribution of S. Biserova in the field of contemporary graphics consists of this maximum spirituality of the digital generated image which in its essence represents a high aesthetic and entirely authentic achievement.

The "Imaginary Landscapes" series included in the third subsection is an example and provides some evidence of created and successfully implemented personalized methods in hybrid graphic technologies, representing a combination of digital tools for print and classic ones. In these cases, digital techniques upgrade or mediate at various stages of the design and preparation of the graphic matrix, which is processed and printed in the traditional way, such as intaglio or surface printing. Candidate's unique artistic practices are the combination and

printing of transferred digitally generated paper matrices with printed matrices, executed in classic graphic techniques such as relief, dry point, etching, transferred aquatint, siligraphy, embossing, etc.

It is important to note that in the context of professional proficiency and multi-variant application of graphic technologies S. Biserova has built up and widely established in the artistic and social environment her own plastic platform, which could reasonably be recognized as a personal artistic style. Her preferred natural motifs diverge dramatically from the real-world prototype and, through digital software, graphic and technological upgrades, reach almost abstract images. That way, the completely deprived of literal plot graphic textures and spatial layers are emotionally compacted and compressed as meaning, which gives rise to the presence of polyvalent metaphorical pulsations in otherwise extremely refined picture images. Although conceptually she claims to be attracted to a heavily depreciated thematic register of pretentious large-scale topics such as "manifestations of Eternity", "matter and spirit", "unity and opposition to the elements of creation", etc., the candidate successfully avoids the traditional trap of the often used in the graphic clichéd, artificially introduced symbolism and metaphors, and through his graphic works she successfully relays recognizably personal and definitely not-imitative ideas and authentic artistic messages.

The second major section of the habilitation work contains as a subdivision advertising and information products in the field of graphic design and typographic and design solutions realized in bibliophile editions.

The presented series of posters, invitations and labels for art exhibitions sufficiently establish the visual identity of the event, which at the same time correctly fulfills the function of an information medium for it. S. Biserova uses with skill and a sense of aesthetic integrity the elements of information graphics, when realizing the leading artistic concept she juxtaposes, mixes typography and images, distinguishes, grades, activates dynamic accents in different textual and visual levels. The bundled objects of graphic design, on the one hand, have a recognizable common stylistic unity, but at the same time contain a visible amplitude of difference, skillfully realized by the artist through deviations in form, compositional, typographic and pictorial solutions (mostly the visual identity of the project "Graphic Transformations" and the "Urban Walls" exhibition).

The terminological and theoretical correctness requires clarification that the artistic books included in the habilitation work should be defined according to their genesis and conceptual character as bibliophile editions, rather than as artist`s books, since they represent a visual interpretation of existing literary text, to whose imagery remain too close, and do not pass into the completely free territory of the artist`s books, which, as a narrative and visual form, derive solely and completely from the generative idea of the artist. An exception in this sense is “Urban Walls”, which contains author texts by S. Biserova herself. In that case the non-standard spatial form of the graphic sheet, forming through a certain section and folding a readable space - alternative of the codex, combined with the verbal narrative without too high engagement - creates the most artistic and aesthetic unity between the typography and the image. In this case, the typography is activated as a picture image that participates in the composition dynamics and rhythm of the book space.

The bibliophile editions presented by the applicant are brilliant examples of the use of the printmaking techniques (classic and alternative) as reproduction technology in the production of limited art editions, within which each copy has the status of an original. In this aspect, although located in the “Graphic Design” section, the bibliophile editions add substantial supporting evidence to the first section of the habilitation work, “Graphic and Technologies”.

3. Assessment of the candidate's teaching and learning activities and her contributions to the creation of study documentation

The candidate has a remarkably long and successful practice as a teacher in the field of fine arts, and particularly – graphics and printmaking technologies:

From 1991 to 2017 she had been a teacher of drawing and graphics at the “Iliya Petrov” National School of Fine Arts, Sofia;

Since 2006 /and currently/ – a part-time lecturer in Graphics at the National Academy of Arts, in “Book, Illustration, Printed Graphics” specialty;

From 2006 till 2017 she was a part-time lecturer in Graphics and Technologies at Sofia University, the “Fine Arts” specialty.

From 2017 she is a Senior Assistant Professor in Graphics and Technologies at Sofia University “St. Klement Ohridski ”, Faculty of Educational Studies and the Arts, the Visual Arts Department, Sofia.

As a holder of the specialties "Fine Arts" and "Graphic Design" from 2017 S. Biserova creates new curricula and updates the existing ones in different compulsory and elective disciplines in the Bachelor's and Master's Degrees programmes – Graphics and Technology - I, II, III, IV; Siligraphy; "Graphic Art Specialization - Part I, Part II, Part III"; "Graphic Techniques" and "Graphic Drawing" in the Master's Program in Graphic Design; "Computer graphics with Photoshop"; Digital Graphic Techniques and more. She is the initiator, curator and leader of two successfully implemented international projects for research and artistic and creative activity, implemented through the NSF of Sofia University in the period 2017 - 2019, which include professors and doctoral students from the Department of Visual Arts and students from majors in Fine Arts and Graphic Design. The collection of graphic works selected in the framework of the international project "Graphic Transformations" is shown in a series of large-scale exhibitions in Bulgaria and Poland.

I would like to share my extremely positive assessment of her teaching activity in the atelier of the specialty "Book, Illustration, Printed Graphics" at the National Academy of Arts, noting that for Snezhina Biserova the work with students is not a professional engagement, but a mission.

4. Conclusion

On the basis of all of the above, I believe that the habilitation work that Snezhina Biserova appeared in this competition is with a contributive character at all. In the documentation presented, the candidate formulates, in an analytical and visual evidence-based way, contributing moments, most of which I find objective and I join them. I will emphasize those that I consider particularly significant:

- She develops and applies a unique personal approach to the use of digital software in the field of fine art printmaking. Expands and enriches the range of graphic expression by integrating digital technologies into contemporary graphic art;
- She develops and implements innovative techniques and methods for integrating applied digital software at various stages of the composition and realization of graphic works via the classical printmaking techniques.
- She creates a personal method for the digital design of hybrid works;
- She realizes highly aesthetic artistic achievements in the field of fine art printmaking, which are the result of having her own artistic plastic system and personal artistic style.

- She successfully applies certain classical and alternative contemporary graphic techniques such as reproductive printing technologies for the realization of limited bibliophile editions and artist`s book;
- She has pedagogical contributions to the teaching process of classical and alternative contemporary digital graphic techniques.
- As a result, I strongly suggest that the Honorable Scientific Jury select Snezhina Koleva Biserova for the academic position of Assistant Professor in the Higher Education Field 8. Art, Professional Area 8.2. Fine Arts, (Graphics and Technologies, Graphic Design) for the needs of the Visual Arts Department, Faculty of Educational Studies and the Arts, Sofia University "St. Kliment Ohridski".

Assos. Prof. Regina Dalkalacheva, PhD

02. 11. 2019

Sofia